

A BC RT. Berentei veszélyes hulladék lerakója utólagos műszaki védelmének tapasztalatai

Hojdákne Kovács Eleonóra

Észak-magyarországi Környezetvédelmi Felügyelőség

A Borsodchem Rt. Veszélyes hulladék lerakót üzemeltet Berente település közigazgatási területén A veszélyes hulladéklerakót 1978-ban létesítették az akkori műszaki követelményeknek megfelelő védelem kialakításával. Ez a depónia alján megépített 1 m vastagságú döngölt agyag szigetelést jelentett. A tervezés során az agyagréteg vastagsága mellett vizsgálták az aljzatszigetelő agyag minőségét, jellemzőit is. Az akkori vizsgálati eredmények megállapítása szerint a tervezett szigetelő agyag a lerakásra tervezett hulladékokkal / elektrolízis üzem sós iszap, vízlágyítói iszap /szemben biztosítja a felszín alatti vízkészlet védelmét. A depóniatér egy völgyben került kialakításra, alsó végét völgyzáró gáttal zárták le. A tervdokumentáció szerint a gát is döngölt agyagból épült.

A lerakó 1978-tól üzemel. A depóniában eddig elhelyezett veszélyes hulladék mennyisége mintegy 100 000 m³ .

A lerakó térségében létesített talajvízfigyelő kutak közül a lerakó alatt lévő kutakban a 90-es évektől a talajvíz szennyezése volt észlelhető. A szennyezés elsősorban klorid ion és nátrium ion tekintetében, valamint a fajlagos elektromos vezetőképesség növekedésében jelentkezett. (Na :1500-1600mg/l, Cl :12000-13000 mg/l, vezetőkép. 30000-35000 μ S/cm)

A talajvízszennyezés észlelését követően Felügyelőségünk kötelezése alapján több alkalommal vizsgálták a lerakó műszaki védelmének állapotát, megfelelőségét.

Az elvégzett vizsgálatok alapján a depóniából a talajvízbe jutó szennyezés két okra vezethető vissza, ezek :

1. A depónia aljzatszigetelését alkotó agyagpaplan szerkezete és összetétele a lerakott hulladék hatására megváltozott, nem nyújt megfelelő védelmet , a szennyezőanyag részben víztranszporttal, részben migrációval átjut az agyagpaplanon
2. A záró gát átereszt, a gáttalpon átszivárgó szennyezett víz hatására a gáttalpon alatti vizenyős területalakult ki, a szennyezett víz innét is beszivárog a felszín alatti vízkészletbe.

Szükségessé vált a lerakó műszaki felülvizsgálata.

1996-ban elkezdődött a lerakó környezetvédelmi teljesítményértékelése.

A feladatot végző ENVIRA Kft. az elvégzett vizsgálatok alapján a lerakó további üzemeltetésére tett javaslatot, pótlólagos műszaki védelem kiépítésével. A javasolt utólagos műszaki védelem a völgyzárógát megerősítését, támasztó töltés építését, drénszivárgók és mélyszivárgók építését jelentette.

A pótlólagos védelem 1998-ban megépült

A szivárgó rendszer üzembe helyezése óta Felügyelőségünk előírása szerint rendszeresen mérik az elvezetésre kerülő szivárgóvíz mennyiségét és vizsgálják minőségét.

A szivárgórendszeren 1999 júl.- 2000 dec.között összesen mintegy 4250 m³ csurgalékvíz került összegyűjtésre és elvezetésre .

A depónia alatt lévő talajvízfigyelő kút vízszint és vízminőségi adatai következtében, a talajvíz szennyezése csökkenését mutatják. Az ellenőrzés tovább folyik.

A kiépített drénhálózat és talajvízellenőrző monitoringhálózat majd a depónia lezárását követően is értékes adatokat szolgáltat a depónia utóéletéről, lezárását követő vízháztartásáról.